

KURIER WIECZORNY

Adres redakcji i administracji: Kraków, ul. Mikołajska 3. Tel. Nr. 164-20. Redaktor naczelny przyjmuje w środy i piątki od godz. 18—19. Sekretarz redakcji przyjmuje codziennie od godz. 18—19 z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych. — Rękopisów nie zwraca się. — Niezamówionych artykułów nie honorujemy.

Nr. 80

Kraków, środa 9 czerwca 1937 r

Rok I

O antypolskim nastawieniu

duchowieństwa litewskiego pisze dziennik kowieński

Ryga. „Liet. Zinios“ zamieszcza charakterystyczny artykuł, który stwierdza, że w ostatnich wystąpieniach antypolskich nie bez winy są niektórzy przedstawiciele duchowieństwa litewskiego. Część naszego duchowieństwa — pisze dziennik — zdaje sobie sprawę z tego, że w Kownie jest wielu ludzi, którzy chcą modlić się po polsku i których brak nabożeństw polskich może w ogóle zniechęcić do katolicyzmu. To też niektórzy duchowni litewscy, licząc się z tym, pragnęliby jeden z kościołów kowieńskich przeznaczyć całkowicie na nabożeństwa polskie. Jednakże większość duchowieństwa litewskiego jest temu przeciwna, obawiając się przede wszystkim strat materialnych, które pociągnęłyby za sobą przejście znacznej części ofiar i dochodów do kościoła polskiego. Takie stanowisko duchowieństwa, które podchodzi do całego zagadnienia od strony finansowej — konkluduje dziennik — jest powodem, że sprawa przydzielenia kościoła Polakom pozostaje w zawieszaniu. Ten sam dziennik przytacza inny wypadek, świadczący o antypolskim nastawieniu duchowieństwa litewskiego. W jednym z kościołów kowieńskich — pisze „Lietuvos Zinios“ — miejscowy w. kary umyślnie nakłaniał parafian do śpiewania po litewsku w czasie nabożeństw polskich. Na skutek akcji wikarego stosunki między parafianami Polakami i Litwinami za-

ostrzyły się tak dalece, że obie grupy wystąpiły do biskupa z petycjami, grupa polska żądając usunięcia wikarego, grupa litewska domagając się odwołania proboszcza, który uważany

jest za przyjaciela Polaków.

Tego rodzaju oświetlenie sprawy stosunków polsko-litewskich przez dziennik litewski, zasługuje na specjalną uwagę.

Rewolta przeciwko Japonii

Pekin. — Prasa chińska donosi, iż pewne żywioły ludności cywilnej prowincji Dżehol w sile 4 tys. ludzi, powstały przeciwko wojskom mandżurskim i japońskim. Rewolta grozi roz-

szerzeniem się na północną część prowincji Czahar. Mongolski rząd autonomiczny postanowił zastosować energiczne środki represji.

Ciągłe oskarżenia przeciw Rykowowi Smirnonowi i Jagodzie

Moskwa. — Obecny komisarz łączności w ZSSR wystąpił z oskarżeniami przeciw Rykowowi, Smirnonowi i swemu poprzednikowi Jagodzie. Podobno Jagoda podczas swego krótkiego pobytu na stanowisku komisarza łączności „zrobił wszystko możliwe“, by zdeorganizować pracę powierzonego mu resortu, a nawet wydał do podwładnych szereg rozkazów o jawnie „szkodniczej“ treści. Wobec tego Jagoda odpowiadać będzie nie tyl-

ko za defraudację, lecz i za „sabotaż“ i inne przestępstwa polityczne. (ATE)

Śmierć groźnego bandyty obłożonego przez policję

Komendant PP. w Orli, pow. Brzeska Podlaskiego (woj. Białostockiego) uzyskał ostatnio informacje, że poszukiwany od dawna przez policję niebezpieczny przestępca podejrzany, ukrywa się w mieszkaniu niejakiego Aksentego Sakowskiego we wsi Czyże. W związku z tym patrol policyjny udał się nad ranem do wspomnianej wsi, otoczył dom Sakowskiego i wezwął ukrywającego się tam Prokopiuka do podania się. W pewnym momencie Prokopiuk wyskoczył ze strychu

domu, ostrzeliwując się z pistoletu, usiłował zbiec. W trakcie pościgu został zabity przez jednego z policjantów.

Jak się okazało w trakcie dochodzenia, Aksenty Sakowski, u którego ukrywał się Prokopiuk, pozostawał w bliższym kontakcie z groźnym przestępcą, udzielając mu przez dłuższy czas schronienia. Na polecenie władz prokuratorskich Sakowski został osadzony w więzieniu białostockim.

SKAZANIE DZIAŁACZA ZZZ.

Wilno. PAT. — Wczoraj sąd apelacyjny w Wilnie rozpoznawał sprawę Władysława Biernackiego, który w r. ub. organizował strajk powszechny w

Lidzie. Przed kilku miesiącami sąd apelacyjny w Wilnie skazał Biernackiego (w trzecim z kolei procesie) na 8 lat więzienia i zamknięcie w zakładzie dla niepoprawnych w Koronowie — za działalność wywrotową. Biernacki był karany przed tym sześciokrotnie za sprawki natury kryminalnej. Sąd Najwyższy uchylił wyrok sądu apelacyjnego i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. Wczoraj sąd apelacyjny w Wilnie skazał Biernackiego na 5 lat więzienia i na zamknięcie w zakładzie dla niepoprawnych.

UCHYLONA KONFISKATA „KRAK. KURIERA WIECZORNEGO“

Sąd Okręgowy Karny w Krakowie Wydział IV. Karny
Dnia 5. 6. 1937
Sygn. IV. Pr 104/37

Sąd Okręgowy, Wydział IV Karny w Krakowie na posiedzeniu niejawnym w dniu dzisiejszym po wysłuchaniu wniosku Prokuratora Sądu Okręgowego w Krakowie wydał następujące

postanowienie

Uchyła się zarządzoną przez Starostwo Grodzkie w Krakowie dnia 29 maja 1937 i wykonaną przez Starostwo Grodzkie w Krakowie dnia 29 maja 1937 konfiskatę czasopisma „Krakowski Kurier Wieczorny“ Nr. 60 z 28. 5. 1937 z powodu treści artykułu zamieszczonego na stronie 3 p. t. „Dowód naszej“ w całości z tytułem, albowiem treść tego artykułu nie zawiera znamion żadnego przestępstwa.

Protokolant J. Kocznr Przewodniczący s. o. Horski

SAMOLOTY NAD GRANICĄ SOWIECKO-MANDŻURSKĄ

Moskwa. — Posterunki straży granicznej na Dalekim Wschodzie donoszą o przelotach obcych samolotów ponad granicą sowiecko-mandżurską. W trzech wypadkach ostrzeliwano samoloty, które wycofały się z terytorium sowieckiego. (ATE)

BOMBARDOWANIE CEUTY I MADRYTU

Gibraltar. PAT. — Po północy rozległa się w cieśninie gibraltarskiej gwałtowna kanonada. Ze względu na panującą ciemność trudno było z początku ustalić przyczynę strzelaniny. Zauważono tylko, że światła w Ceucie nagle pogasły, a tamtejsze baterie dały ognia. W świetle pocisków dostrzeżono sylwetki dwóch okrętów wojennych. Okręty te dały około 20 strzałów na Ceutę, skąd odpowiedziano im również ogniem.

Madryt. PAT. — Bombardowanie Madrytu zostało wznowione. W ciągu 20 minut spadł deszcz pocisków na centralne ulice stolicy i na dzielnice

zewnętrzne. W kościele San Jose wybuchł pożar, który jednak w krótkce został ugaszony. Liczba ofiar bombardowania nie jest dotychczas znana, wydaje się jednak bardzo duża, gdyż w chwili bombardowania na ulicach miasta krążyły tłumy.

Salamanca. — Radio Requetes podało, iż na froncie madryckim rozpoczął się gwałtowny pojedynek artyleryjski. Baterie powstańcze ostrzeliwały umocnione dzielnice zewnętrzne stolicy. O północy zauważono olbrzymi pożar w mieście. Strzelanina trwała dłużej czas.

Wojewoda Michał przybywa do Polski

Bukareszt. PAT. — W rozmowie z królem Karolem, pan Prezydent R. P. nawiązując do zbliżającej się wizyty króla Karola w Polsce, która nastąpi w ostatnim tygodniu bm., wyraził życzenie, aby królowi towarzyszył do Polski Wielki Wojewoda Michał, który podczas swego niedawnego po-

bytu w Polsce, witany był z największą sympatią przez całe społeczeństwo i zdobył sobie serca młodzieży polskiej. Król Karol ustosunkował się życzyliwie do tej propozycji i należy oczekiwać, że w podróży do Polski towarzyszyć będzie królowi książę następca tronu.

Gajowy postrzelił złodzieja leśnego

Wojciech Kossowski, gajowy lasów hr. Dommersmark w Zagórze, obohdził w dniu 3. XI. 1936 r. rewir leśny. W pewnym momencie zauważył S. Pajaka, który niósł skradzione drzewo.

Gdy Kossowski zbliżył się do niego chcąc go zatrzymać, Pajak zamierzył się na niego drzgiem.

Wówczas Kossowski oddał do niego strzał z dubeltówki, raniąc go cięż-

ko w nogę.

Po 14 dniach Pajak zmarł w szpitalu z powodu odniesionej rany.

Sąd po przeprowadzeniu rozprawy skazał Kossowskiego na 1 rok więzienia, zawieszając wykonanie kary na lat 3.

Przewodniczył s. o. dr. Wsołek, oskarżał prokurator dr. Kindler, bronił adw. dr. Markowicz. Powództwo cywilne wnosił adw. dr. Markus.

Chcesz mieć mir i być kochany
Noś kołnierzyk w pralni prany!
„PRALNIA“
i tylko 335/37
Kraków, WOLNICA 8
pierce najpiękniej!
Kołnierz 10 groszy. — Ubranie 3.50 zł.

Z dnia

Oparcie o Sejm

Do tego doszli konserwatyści, że szukają oparcia o Sejm, gdy wszystkie inne podpory zawiodły. Po Nieświeżu i Dzikowie byli górą, zostali z honorami przyjęci do „sanacji“ i odgrywali tam większą rolę niżby to odpowiadało ich siłom. Po rozpadnięciu się „sanacji“ konserwatyści zaczęli rozglądać się, na kim mogliby dalej żerować. Umizgi do ludowców spaliły na panewce; znają tam zbyt dobrze konserwatystów - ziemian, aby mieli ochotę zasiąść z nimi do jednego stołu. Gdy ludowcy zawiedli, zaczęły się umizgi do — endeków, tych starego autoramentu (obóz Dmowskiego). — Herold konserwatystów p. Cat-Markiewicz robił najpocieszniejsze wysiłki, aby przekonać endeków, że tylko w połączeniu z konserwatystami (pieniądze!) mogą osiągnąć swój wyznaczony cel: dojście do władzy.

Ale gimnastyka p. Cata — została przez endeków przyjęta — pokazaniem pleców. Co robić? Przecież o własnych skromnych siłach konserwatyści nie mogą politycznie żyć, muszą o kogoś się oprzeć, czyli na kimsz pasożytować. Szukali i znaleźli: OZN, ma być tym oparciem. Zaczęli więc rozpisywać się na temat Zjednoczenia narodowego, wyrażając mimochodem opinię, że OZN powinien sam objąć rząd. Bo co ten obecny z takimi „szkodnikami“, jak pp. Poniatowski i Świątosławski!

I znowu spotkał ich zawód: OZN oświadcza, że nie peha się do objęcia rządów, że ma czas, że może w jesieni coś nieoświadczyć. Biedni konserwatyści zawisli w powietrzu — nie śmiały atakować na całego, zadawałają się wojną podjazdową: to przeciw podatkom komunalnym, to przeciw komisarycznemu zarządowi m. Warszawy i t. d. Rychło jednak pocieszają się i zaczynają szukać innych, więcej dla ich interesów mających zrozumienie sojuszników.

Mali ludzie do wielkich interesów

To, co najważniejsze przy budownictwie społecznym

Niewątpliwie słuszny jest warunek przynależności do Obozu Zjednoczenia Narodowego, nakazujący, by członek OZN sumiennie wypełniał swoje obowiązki zawodowe. W polityce ta dziedzina życia obywatela zazwyczaj nie była brana pod uwagę, interesowano się raczej poprzednimi jego sympatiami politycznymi, choć mają one dość nieistotne znaczenie w charakterystyce człowieka. Z upływem lat może on przecież najzupełniej szczerze przekształcić się z radykała w konserwatystę, z bezbożnika w praktykującego wyznawcę religii.

Znacznie ważniejszym powinno być nawet dla grup politycznych postępowanie człowieka w codziennym obcowaniu z ludźmi i w stosunku do swego warsztatu pracy. Nie można sobie wyobrazić, aby człowiek niesolidny wobec wierzących i wobec swych najbliższych, mógł akurat w zakresie spraw społecznych wykazać się poczuciem odpowiedzialności i sumiennością w wykonywaniu swych zobowiązań.

Dziś gdy mówi się o rodzinie jako fundamencie gmachu państwowego, gdy od jakości i natężenia sił w naszej codziennej pracy zawodowej uzależniony jest rozmach gospodarki na rodowej, zmniejszyła się znacznie liczba tak zwanych spraw prywatnych, bo stały się one sprawami społecznymi. Nie jest prawdą, że ojciec opuszczający rodzinę i pozostawiający ją własnemu jej losowi dla nowej miłości, załatwia w ten sposób tylko jedną ze swych spraw prywatnych, do których nikt się wtrącać niema prawa. Nie wolno tak się ustosunkować do zagadnienia obowiązku wobec rodziny ani socjaliście, który mówi o obowiązkach wobec społeczności, ani fałszyście, który widzi w karnym zespole rodzinnym pierwszy warunek istnienia zdyscyplinowanych narodów.

Tyleż i to samo można powiedzieć

o dziedzinie pracy zawodowej. Tysiąc i jeden przykładów można przytoczyć na potwierdzenie tezy, że pracowitość tak zwana społeczna stoi w bardzo wielu wypadkach w odwrotnym stosunku do pracowitości zawodowej.

Jakże często ludzi, których pełno jest na wszelakich uroczystościach na rodowo - państwowych, na zbiórkach, zebraniach i posiedzeniach — trudno jest zastać tam, gdzie powinny się ich spotkać zawsze — to jest przy własnym warsztacie pracy. Lenistwo w tym wypadku jest tym szkodliwsze, że się cynicznie ukrywa za parawanem „pracy społecznej“.

Tak zwana praca społeczna jest niejednokrotnie działaniem na efekt z ukrytą myślą odznaczenia się i zaimponowania otoczeniu. — Nie można mimo to przeoczyć wielkiego pożytku tej pracy, choćby pobudki do niej były bardzo różne, ale nie wolno też lekceważyć żmudnej, nigdzie niereklamowanej, nieodznaczonej żadnym me dalem szarej, sumiennej, codziennej pracy zawodowej zwykłego człowieka, z tej pracy bowiem przede wszystkim

rodzi się bogactwo i moc narodu.

Warunek, aby członkowie pewnej grupy ideowej należycie wypełniali swój codzienny obowiązek wobec swych najbliższych, wobec swego warsztatu pracy, jest i słuszny, i charakterystyczny dla naszych czasów. W potoku nadętej frazeologii, która się rozpętała dokoła Obozu Zjednoczenia Narodowego, czyniąc z pożytecznej idei konsolidacji, trampolinę do skoków w mglistą krainę pustego werbalizmu i nieznośnego patosu — konkretne domaganie się, by szewc robił porządnie buty, a burmistrz wiedział o każdym kamieniu w bruku miejskim — wydaje nam się bardzo potrzebne właśnie w Polsce, gdzie do partii politycznych głównie tych, które sprawowały rządy, pchali się przede wszystkim błagierzy i obiboki: mali ludzie do wielkich interesów.

W Polsce trzeba inaczej: aby największy w pośród nas robił przede wszystkim dobrze rzeczy zwykłe, codzienne, drobne, choć ważne, bo bez nich niemasz drogi do prawdziwej wielkości.

Polski Czerwony Krzyż

A gdy nieprzyjaciel zarzewiem trujących gazów i chorobonośnych bakterii zatrąje nasze rodziny — gdzie będziesz szukał pomocy jak nie w Polskim Czerwonym Krzyżu — a więc w dobrze zrozumiałym interesie spiesz wstąpić w jego szeregi — Podwałe 7, II. p. 339/37

Nowa klęska O.N.R.-owców na froncie lekarskim

Po ciągach, jakie dostał Związek lekarzy polskich od poważnych organizacji lekarskich w rozmaitych centrach, przyszła kolej na Naczelną Izbę

lekarską, na której terenie również próbowano wprowadzić ograniczenia dla lekarzy - Żydów. Niejaki dr. Wietuński, naturalnie z Poznania, zgłosił tam (zebranie odbyło się w Warszawie w ub. niedzielę) wniosek, aby ze względu na „niebezpieczeństwo woj skowe“ ograniczyć ilość studentów i lekarzy Żydów, do stosunku procentowego ludności żydowskiej do ogółu ludności w Polsce.

Wniosek ten odrzucono 28 głosami przeciw 18. Jak pisma dodają, odrzucenie tego wniosku jest wprawdzie moralną satysfakcją dla żydowskich lekarzy i kandydatów lekarzy, nie zmienia jednak stanu rzeczy, że na uniwersytetach faktycznie stosuje się normę procentową wobec Żydów. — Robi się to naturalnie pod pozorem braku miejsca czy pod innym pozorem, ale fakt pozostaje.

Teraz policja i prokuratura zajmą się tym ciekawym wydawnictwem. — Charakterystycznym jest, że jednym z najwybitniejszych współpracowników „Jutra“ był niejaki Mosdorf, znany przed kilku laty jako przywódca partii endeckiej, z którą widocznie się rozszedł, zostawiając „radykalniejszy“.

ZUCHWAŁY NAPAD bandycki

Tarnów. PAT. — W Żabnie k. Dąbrowy dokonano śmiałego napadu rabunkowego. Mianowicie przed dom Moszka Hajta zajechało w nocy auto z 3 zamaskowanymi osobnikami. Bandydyci wyważyli drzwi, steroryzowali

domowników strzałami rewolwerowymi, a następnie zrabowali kuferek z dukatami i biżuterią, wartości przeszło 5.000 zł., po czym zbiegli. Policja państwowa zarządziła za bandytami energiczny pościg.

Niesamowity zbrodniarz

Kielec. PAT. — Na drodze we wsi Brzezinki w powiecie kieleckim na

tle porachunków osobistych Józef Mora ciął siekierą w twarz Józefa Salwę, przecinając mu czoło nad okiem i nos. Gdy Salwa upadł na ziemię wówczas podbiegł do niego Piotr Boryszko i zadał mu 2 ciosy bagnetem w plecy. Salwę w stanie beznadziejnym przewieziono do szpitala.

Kielec. PAT. — We wsi Górka Pętowska, pow. ilżeckiego wskutek wadliwości komina wybuchł pożar w zabudowaniach Teofila Zawadzkiego. Na skutek sprzyjającego wiatru pożar przeniósł się na sąsiednie zabudowania i strawił je doszczętnie. Śmiertelnych ofiar w ludziach nie było, natomiast podczas ratowania mienia kilka osób doznało lekkich poparzeń. — Straty spowodowane pożarem wynioszą około 40.000 zł.

Fotoplastikon ul. Szczepańska 5. Salzburg

Cena wstępu 20 gr. Dla młodzieży 10 gr.

MIGAWKI

Woźny redakcyjny jako redaktor

Afera onerowskiego (nielegalnego) „Jutra“ zatacza coraz szersze kręgi. Okazuje się, że: 1) główny administrator i członek spółki udziałowej wydającej „Jutra“ Sendlikowski zdefraudował około 100.000 zł. na szkodę właściciela domów p. Popławskiego i pieniądze tych użył na finansowanie „Jutra“; 2) głównym pomocnikiem Sendlikowskiego był niejaki Poeck, który podczas swego pobytu był w bliskich stosunkach z partią hitlerowską, aż z niewiadomych powodów został wyrzucony; 3) pp. Piasecki i Wasułyński zasiadali w zarządzie spółki

„Jutra“, trudno przypuścić, aby nie wiedzieli, skąd wydawnictwo wybitnie deficytowe ma pieniądze, 4) ci patentowani antysemita robili też interesy tj. naciągali Żydów, którzy teraz zgłaszają swe pretensje, 5) wśród „ideowców“ grupujących się około pisma (m. in. syn b. prezydenta Wojciechowskiego i syn b. premiera Grabskiego) żaden nie miał odwagi wziąć odpowiedzialność za pismo tak, że jako odpowiedzialny redaktor podpisywał się woźny redakcyjny, niejaki Lipiński.

Niezwykły wypadek w czasie ćwiczeń

Siedlec. PAT. — Jeden z oddziałów wojskowych w okolicach Siedlec prowadził ćwiczenia w rzucaniu granatami ręcznymi. W pewnym momencie przy rzucaniu granatu pies, znajdujący się w pobliżu placu ćwiczeń, rzucił się w stronę wyrzuconego granatu i, wzięwszy go do pyska, zaczął aporować w stronę żołnierzy, którzy wi-

dząc to i zdając sobie sprawę z niebezpieczeństwa, zaczęli nawoływać psa i rzucać w niego kamieniami. W ten sposób powstrzymali psa przed szeregiem na kilkanaście metrów. W tym momencie granat wybuchł, rozrywając psa na strzępy, nikt z żołnierzy nie odniósł szwanku.

* * *

Dzieci hiszpańskie — do Meksyku

Mexico. PAT. — Francuski transatlantyk „Mexique“ przybył do Vera Cruz, przywożąc na pokładzie dzieci hiszpańskie, nad którymi opiekę obejmuje rząd meksykański. Dzieci zostaną ulokowane w Moleria. Jeden z dy-

gnitarzy wchodzących w skład komitetu przyjęcia, oświadczył, że Hiszpania powierzyła Meksykowi swój największy skarb — dzieci; a Meksyk będzie sprawował nad tym skarbem najbardziej troskliwą opiekę.

Brednie o „potędze” żydowskiej

Kraków, 9 czerwca.

Zapytania, skierowane w angielskiej Izbie gmin do ministra spraw zagranicznych p. Edena w sprawie zajść antysemickich w Polsce wyprzedziły na naszym terenie z równowagi wszystkie pisma, od endecko-one rowskich począwszy, a na ex-sanacyjnych skończywszy. Oburzają się, że parlament angielski śmiał wtrącać się do spraw wewnętrznych suwerennego państwa, przypisując to wtrącenie się wszechpotężnemu wpływowi żydostwa angielskiego.

Czytając te wywody z ich złośliwymi wycieczkami, nieświadomy prawdziwego stanu rzeczy czytelnik musi nabrać wyobrażenia, że Żydzi są w Anglii decydującą potęgą, gdyż mają obecnie w rządzie, aż dwóch ministrów! Biedacy zapominają, że byli już w Anglii czasy, kiedy Żyd (Disraeli) był premierem, Żyd Rufus Isaacs) wicekrólem Indii i t. d., a nikomu nie przyszło nawet na myśl pomyśleć, tem mniej powiedzieć, że ludzie ci robią żydowską, nie angielską politykę. Polski polityk czy „narodowy” dziennikarz niezdolny widać jest zrozumieć, że można zachować swą narodowość czy wyznanie, a winno to być dobrym obywatelom czy nawet wysokim urzędnikiem swego kraju.

Gdyby piszący te artykuły mieli trochę zastanowienia i odrobinę dobrej woli, musiałoby ich uderzyć, że zapytania skierowali przedstawiciele wszystkich trzech partii angielskich: partii pracy, konserwatywnej (rządzącej) i liberalnej. Jakże, więc „potęga” żydowska przeniknęła do wszystkich partii angielsk., nawet tak ekskluzywnych, jak partia konserwatywna? — Komu chcą wmówić takie brednie? Oczywiście czytelnik „Warsz. Dzień. Nar.”, czy „ABC” uwierzy we wszystko, co w jego leiborganie „stoi”, ale na Boga: czy niema już w Polsce ludzi ze zmysłem krytycznym? Tak źle z pewnością nie jest.

Prasę „narodową” oburza najsilniej fakt, że poseł z partii pracy „śmiał” powołać się na traktat o mniejszo-

ściach narodowych. Jaktó, wołają, przecież Polska wypowiedziała ten traktat jeszcze w r. 1934, czyniąc jego wykonanie zawisłym od podpisania takiego traktatu przez inne mocarstwa. Odkąd to jednostronne wypowiedzenie uchodzi za obowiązujący akt międzynarodowy? Owszem, uchodzi, ale ze strony — Hitlera, który jednostronnie podarł „świsstek papieru”, zwany traktatem wersalskim.

Czyżby Polska, jako sojuszniczka obecnych Niemiec chciała naśladować

ten przykład. Tu należy się zapytać: czy Anglia, Francja i t. d. uznała te samowolę niemiecką? Przeciwnie, za protestowały w najwidoczniejszy sposób: przez spotęgowanie swych zbrojeń.

Odpowiedź ministra angielskiego, mimo że była bardzo dyplomatyczna t. j. nic nie mówiąca, także tej prasie nie podoba się. Czegoż ona chce? — Ano, minister powinien był „z oburzeniem” odeprzeć to mieszanie się do spraw zaprzyjaźnionego państwa. Na-

iwniaczki! Im się zdaje, że w parlamencie angielskim panują te same zwyczaje, co w innych znanym nam parlamentach, gdzie minister nieraz „pucuje” posłów za wyrwanie się z czemś nieprzyjemnym. Nie, w parlamencie angielskim dzieje się trochę inaczej; tam minister jest podwładnym parlamentu i musi wysłuchać nie jednej nieprzyjemności i odpowiedzieć na niej jedno niemiłe mu pytanie.

Zresztą krótka uwaga: nie robić Brześciów, nie będzie zagranica miała okazji do zajmowania się pewnymi brzydkimi objawami życia w Polsce.

SZAŁ LEKARSKI

(Od naszego koresp. warszawskiego).

Warszawa, 8 czerwca.

Wczoraj odbyło się pod przewodnictwem Ministra Zyndram Kościłkowskiego doroczne posiedzenie Państwowej Rady Zdrowia.

Zebrał się luminarze medycyny z całej Polski, ażeby przedyskutować najistotniejsze dla służby zdrowia kwestie. — I o dziwo! Na pierwszym miejscu znalazła się uchwała następującej treści:

Państwowa Naczelną Radą Zdrowia zaniepokojona brakiem lekarzy w Polsce uważa rozszerzenie, odpowiednio umieszczenie i uposażenie istniejących wydziałów lekarskich za konieczność państwową z punktu widzenia potrzeb bieżących i obrony państwa.

Cały dzień pod przewodnictwem b. premiera i obecnego ministra kompetentne ciało obraduje i w konkluzji zgodnie stwierdza **brak lekarzy** i ich nierównomierne rozmieszczenie w kraju. Bezsprzecznie obradami kierowała wielka troska o poziom medycyny i o zdrowotność w kraju. Szereg godzin dyskutowano, wygłaszano referaty i sprawozdania, wysłuchano najrozmaitsze opinie i postanowiono wreszcie imieniem Naczelną Radą Zdrowia ogłosić końcową konkluzję: daje się aż nazbyt odczuć w Polsce **brak**

lekarzy i wyszkolonych pielęgniarek.

Konferencja ze specjalną troską podkreśla, że chodzi przede wszystkim o ludność wiejską, która pozbawiona jest w wielu miejscowościach stałej opieki lekarskiej.

Również z naciskiem stwierdza się brak w całym szeregu miejscowości specjalistów wszystkich prawie działów medycyny.

A więc brak nam lekarzy, którzyby leczyli chorych!

Jak odmiennie i charakterystycznie brzmi ta uchwała wobec obrad Naczelną Izby Lekarskiej, która w tej samej Warszawie, w tym samym mniej więcej czasie obradowała nad aktualnymi zagadnieniami medycyny.

Obrady Naczelną Izby Lekarskiej ograniczyły się prawie wyłącznie do jednej kwestii „do kierunku odżywienia zawodu”.

Nic to, że **brak lekarzy**, nic to, że **na wsi ludzie umierają** z powodu braku należytej opieki lekarskiej. Lepiej **niech zdchną**, byleby.... byleby.... żyd ich nie leczył.

Pan Dr. Wieliński z Poznania, mniej znany lekarz, a więcej znany „mówca” wygłosił takie „głębokie medyczne studium”:

„Mając na uwadze tak ważny cel, jak obronność kraju, państwo polskie musi być zainteresowane w tym, by posiadało kadry lekarskie o zupełnie wyraźnym charakterze narodowym i dlatego Naczelną Izba Lekarska uważa, że należałoby: powiększyć liczbę studentów Polaków na wydziałach lekarskich uniwersytetów, którzy mogliby z czasem zająć stanowiska, za jęte przez zawodową inteligencję, nie polską.

BIJ ŻYDA.

Byłoby w wysokim stopniu niebezpiecznym i groziłoby bezpieczeństwu państwa, gdyby na wypadek wojny, oficerski Korpus sanitarny składał się w niektórych okręgach w znakomitej większości z elementu nie polskiego. Dlatego więc polityka zawodowa stanu lekarskiego powinna iść w dwóch kierunkach, a mianowicie: z jednej strony, by przestrzegano ściśle przyjmowania studentów na wydziały lekarskie w procentowym stosunku mniejszości do ogółu ludności, z drugiej zaś strony, by powiększenie zastępów młodych lekarzy - Polaków szło równoległe do pojemności rynku pracy lekarskiej przez rozbudowę szpitalnictwa po mniej-

szych gminach oraz przez szeroko zakrojoną akcję pożyczkową umożliwiającą młodym lekarzom osiedlanie się i otwarcie własnych gabinetów.

Zwiększyć ilość studentów Polaków na wydziałach lekarskich przez udostępnienie im w szerokiej mierze stypendiów dla ułatwienia odbycia studiów.

Ograniczyć ilość studentów i lekarzy Żydów, których liczba w każdym razie nie powinna przekraczać procentowego stosunku ludności żydowskiej do ogółu ludności państwa.

Do czasu osiągnięcia właściwego procentowego stosunku ilości lekarzy - Żydów, odpowiadającego ilości ludności żydowskiej do ogółu ludności państwa polskiego, wstrzymać wydawania zaświadczeń rejestracyjnych przez urzędy wojewódzkie”.

Jak widzimy przemówienie żywcem przedrukowane ze Streicherowskiego Stürmera.

Motorem przemówienia nienawiść, która robi z lekarza... zawodowca klasowego.

Na szczęście, że w Naczelną Radzie lekarskiej siedzą jeszcze lekarze o pewnej tradycji i pewnej kulturze, — dlatego też wniosek p. Wielińskiego z kretesem przepadł.

Natomiast Naczelną Izba Lekarska uznała, że:

1. Powiększenie liczby lekarzy w państwie jest konieczne, jednakże musi ono być utrzymane w pewnych granicach, odpowiadających naturalnemu przyrostowi ludności, oraz wzrastającym potrzebom udośpienia opieki lekarskiej, zwłaszcza dla ludności wiejskiej i pracowników rolnych.

2. Jako nieodzowne warunki należytego wykorzystania zwiększonego przyrostu lekarzy dla interesu zdrowia publicznego.

I nie wytrzymała Rada Naczelną do końca.

Ten sam duch, który na Związku Lekarzy R. P. „podszeptał” paragraf aryjski „nie wytrzymał”, gdyż w toku dalszej dyskusji Rada Lekarska wypowiedziała się przeciwko nostryfikacji zagranicznych dyplomów i uchwaliła wprowadzić kartoteki narodowościowe.

Wiekopomna uchwała: Kartoteka! Kartoteczka! Oto takie tekturki, jak ją prowadzą wywiadownie.

Ot taka sobie czarna lista z rubrykami! Wilezy bilet.

Dwa te zebrań najwyższych magistratur medycyny po sławetnym zebraniu Związku Lekarzy R. P., na którym uchwalono paragraf aryjski wska zują na to, że w zawodzie lekarskim „coś się psuje”.

Dzierżący sztandar kultury i postępu „samarytański” zawód, pod wpływem modnych haseł, w niektórych województwach idzie na lep kołtuństwa i chamstwa, które nie licuje ani z godnością, ani ze stanem lekarskim.

Wprawdzie nazywa się to w języku narodowym — rozbudzeniem świadomości społeczno - narodowo - radykalnych, ale można to także nazwać „rozbudzeniem najniższych instynktów, instynktów rozpasania, nienawiści i niszczycielskiej mocy.

Na szczęście znaczna część lekarzy R. P. pójdzie raczej po linii twórczej idei państwowej.

Lekarze, którzy tak często przeciwstawiają się gangrenie i chorobom zaraźliwym, będą mieli i w tym wypadku odwagę płynąć przeciw prądowi.

Ilu ich w Polsce jest... zobaczymy.

Podziękowanie ogólnie znanemu bandażyście

p. M. Landauowi

KRAKÓW, DIETLA 44, I. P.

Przyjm Pan moje z głębi serca płynące podziękowanie za doskonale przystosowaną mi opaskę przepuklinową, która uśmierzyła moje bóle natychmiast. Niech Pan Bóg dopomoże Panu, by Pan był zawsze dobrym wysłannikiem przynoszącym ludziom ratunek i ukojenie.

Mogę Pana każdemu polecić, jako doskonałego i bardzo sumiennego bandażyście.

368/37

I. SCHREIBER, Kraków-Podgórze.

Uroczystości w rocznicę szarży pod Rokitną

Kraków. PAT. — W sobotę 12 czerwca w 22 rocznicę pamiętnej szarży rokitniańskiej ułanów Legionów Polskich na nabożeństwie żałobnym w kościele Mariackim, za dusze poległych i zmarłych żołnierzy 2 p. ul. Leg. Pol. nastąpi uroczyste złożenie wieńców na wspólnej mogile rokitniańczyków na cmentarzu rakowickim. Wieczorem w salach Kasyna Garnizonowego odbędzie się uroczysta Akademia, na któ-

rej m. in. jeden z uczestników pamiętnej szarży wygłosi swoje wspomnienie.

Kraków pomaga dotkniętym powodzią

Zarząd okręgu krakowskiego P. C. K. nadesłał miechowskiemu oddziałowi PCK około 500 kg. bielizny i odzieży dla ofiar powodzi powiatu miecho-

wskiego. — Przedmioty te rozdano w Miechowie i Nieszkowie dla osób najczęściej dotkniętych klęską powodzi.

Pożar zniszczył dobytek

Olkusz. PAT. — Z nieustalonej przyczyny powstał pożar we wsi Otolu, gm. Żarnowice (olkuskie), który strawił doszczętnie 8 gospodarstw. Pastwą ognia padło sporo inwentarza żywego i

martwego. Straty wynoszą przeszło 30.000 zł.

KAROL II.

ZAMIESZKA W ŁAZIENKACH

Pisma rumuńskie donoszą, iż podczas wizyty króla Karola II w Warszawie, która nastąpi w ostatnich dniach czerwca, król zamieszkać ma w Pałacu Łazienkowskim.

ROZPOWSZECHNIJACIE
KURIER
WIECZORNY“!

Odczyt o Krakowie

Triest. PAT. — W Trieście wygłosił ostatnio prof. uniwersytetu Umberto Urbani odczyt pt. „Kraków w historii i w sztuce”.

Odczyt zorganizowany został pod auspicjami triesteńskiego „Istituto fascista di cultura” i Koła włosko-polskiego im. Adama Mickiewicza. Prasa triesteńska zamieściła obszerny sprawozdania z odczytu.

Przegląd prasy

PERYPETIE W ŁONIE STRON. NARODOWEGO

Jak już donieśliśmy, dr. **Klaudiusz Hrabyk**, naczelny redaktor lwowskiego „Dziennika Polskiego“ objął ostatnio stanowisko redaktora politycznego „Kuriera Porannego“. Dzisiejszy „Dziennik Polski“ zamieszcza korespondencję z Warszawy właśnie pióra dr. Hrabyka. Tematem korespondencji są perypetie w łonie Stronnictwa Narodowego.

Otóż dr. Hrabyk — do niedawna endek — a obecnie „ozonowiec“ — twierdzi, że

„perypetie w łonie Stronnictwa Narodowego zaczynają być kłopotliwe dla tej partii. Wnioskować o tym należy choćby z grobowego milczenia, jakim prasa S. N. pokrywa niektóre jaskrawe zdarzenia w szeregach partii, pomimo, że są one nietylko głośne, ale omawiane nawet na łamach prasy codziennej“.

Na czym polegają trudności Str. Nar. rodowego? Dr. Hrabyk określa je jako nową falę reakcji przeciw bezduśnemu dogmatyzmowi partyjnemu. Bo

„Ostatecznie można w polityce trwać w bezwzględnej negacji do wszystkiego. co się wokół dzieje — powiedzmy — przez jeden, dwa, nawet trzy sezony polityczne. Można być w opozycji nawet znacznie dłużej, o ile wypadki polityczne potwierdzają w całości prognozę opozycji. Jeżeli sytuacja utkwii w martwym punkcie, a czynniki za nią odpowiedzialne nie umieją się zdobyć na żadną ewolucję poglądów. Słowem — jeżeli następuje trwała, a błędna stabilizacja podstaw ideowo-politycznych panującego regime'u.“

Stronnictwo Narodowe — nawet przy najbardziej naciąganej interpretacji bieżącego rozwoju wypadków — nie może jednak powiedzieć, aby od wytworzonej w r. 1926 sytuacji nie zmieniło się nic po dzień dzisiejszy. Ewolucja oblicza dzisiejszej Polski i jej regime'u jest aż tak nadto widoczna, że każda próba negowania tego faktu z daleka przedstawia się odrazu jako poprostu zła wola“.

Zdaniem dr. Hrabyka nie jest ważne, kto rządzi, ale jak rządzi. I dlatego mają miejsce masowe lub pojedyncze secesje z partii.

Nie wydaje się nam, by istotnie tego rodzaju fermenty miały poważnie zaważyć w Stron. Narodowym. Nie ulega bowiem wątpliwości, że OZN. nastawiając się na kurs prawicowy, nie zyska na terenie endeckim wielu zwolenników. M.

Kronika Nowosądecka

(I. K.) Były dyr. Kom. Kasy Oszczędności p. Edward Harlender został uniewinniony od zarzutu działania na szkodę Kasy przez przywłaszczenie sobie kwoty 1.134 zł.

Sąd uniewinnił całkowicie Harlendera, ponieważ okazało się, że suma została przez niego zużyta zgodnie z uchwałą Komunalnej Kasy. Oszcz. w Limanowej.

W Chełmcu polskim spłonął dom Anny Reibscheld.

Powodem pożaru była wadliwa budowa komina.

W Królowej Ruskiej w składzie drzewa niejakiego Amkrauta wybuchł pożar. Robotnicy zlokalizowali ogień, pomimo tego szkody znaczne.

Przed tut. sądem grodzkim odbyła się rozprawa przeciwko pielęgniarce tut. Szpitala powszechnego, zatrudnionej w szpitalu, o obrazę sędziego śledczego i przeszkadzanie w czynnościach urzędowych.

Po przesłuchaniu świadków w osobach dyr. szpitala dr. Muchłego, dr. Durkota i sędziego śl. Kmiecika, sąd oskarżoną uniewinnił.

NAJNOWSZE MASZYNY DO SZYCIA po 150 zł.

Z długoletnią gwarancją zakupisz tylko u

Blitza

Kraków, Krakowska 30.

Żarłoczne rekiny i gnuśne karpie

Znów został unieszkodliwiony jeden rekin kartelowy! Wśród żerujących szkodników, grubsza ryba...

Dzieje tego kartelu — producentów kwasu węglowego — są bardzo interesujące. Powstał właściwie już przed przeszło 10 laty (w r. 1926), zorganizował się formalnie w r. 1929 i płacił się w mętnych wodach wyzysku do grudnia 1935. Wtedy go rozwiązano. Skutek był natychmiastowy: ceny kwasu węglowego wydatnie spadły... Ale przed miesiącem, 11 maja br. kartel ożył! Oczywiście w formie dyskretnej: bez osobowości prawnej i bez osobnego biura. Niby to zwykła spółka (tych samych 10 firm, które się już w r. 1926 zrzeszyły), ale naprawdę nic innego jak kartel... I znów skutek był natychmiastowy: ceny kwasu węglowego poczęły piąć się w górę... Od 33 do 66 procent. I wtedy władze powiadziały „stop“! Minister handlu w 3 tygodnie po ożyciu rekina — uśmiercił go. Kartel został rozwiązany „jako gospodarstwo szkodliwe i zagrażające interesom dobra publicznego“.

Tak przedstawiają się dzieje tej żarłocznej ryby, pęczniejącej na wyzysku, pływającej śmiało na fali drożyznianej do upatrzonego z góry portu: nadmiernego i niczym nie usprawiedliwionego zysku.

Przykład ten wykazuje, jak wiele jest jeszcze do zrobienia w tej dziedzinie i jak jest wskazana baczna obserwacja „działalności“ rekinów o żarłocznych apetytach.

Przykład ten dowodzi, jak cyniczna jest ta „działalność“. Bo przecież walka ze szkodnictwem kartelowym trwa już od dłuższego czasu i na przedpolu legło już sporo trupów. Ilość karteli została bardzo wydatnie zmniejszona, najbardziej zachłanne spośród nich uległy rozwiązaniu. A jednak mimo to myśl bogacenia się kosztem krzywdy państwa i społeczeństwa, chęć zgarbiania niczym nie umotywowanych zysków, zamysł wyciągania z kieszeni konsumentów dochodów, nie opartych o godziwą kalkulację kosztów produkcji — bynajmniej nie ustają. I — jak widzimy z wyżej wymienionego przykładu „ożycia“ kartelu producentów kwasu węglowego — cho-

dzi tylko o sprytnie wytworzenie odpowiednich pozorów, aby w jakimś zakapturzeniu uprawiać nadal politykę drożyznianą.

Ale w zbełtanych wodach fali drożyznianej żerują nie tylko wielkie lewiatany i żarłoczne rekiny.

Są tam również i mniejsze rybki, niepozorne płotki, niemniej zachłanne i niemniej niebezpieczne...

Mówiliśmy o kwasie węglowym i o grubej rybie kartelu tego produktu. Spójrzmy teraz na małą płotkę...

Zaczęło się upalne lato i wszędzie — w cukierni i jadłodajni w sklepach spożywczych i w osobnych budkach — raczymy się dla ochłody szklanką wody sodowej. Jest to produkt pochodny tego samego kwasu węglowego...

I cóż się okazuje? Gruba ryba — kartel — jest jeszcze stosunkowo wciąż przyzwoita: podrożyła cenę tylko o 66 proc... Ale płotka — „fabrykant“ i sprzedawca wody sodowej nie kontentuje się takim bagatelny zyskiem. Zysk oblicza na... 1.000 do 1.500 procent...

Przystępujesz do „budki“ na ulicy i każesz sobie dać szklankę wody sodowej. Nie otrzymujesz 1/4-litrowej szklanki, a 1/8-litrową szklanceczkę i

plącisz 5 groszy. W cukierni już za to samo 10 groszy, a w wytornym bufecie nawet 15 groszy.

Tymczasem wartość produktu wynosi — najwyżej — jeden grosz. Czyli: w „budce“ zysk wynosi 500 proc., w cukierni 1.000 proc., a w bufecie 1.500 proc... A przy tym ilość produktu wykazuje stałą tendencję coraz większego kurczenia się: szklanka ma leże z 250 gramów wody na 200, z 200 na 160, a ostatnio z 160 na 140 gramów... Producent i sprzedawca w obawie o zdrowie odbiorcy, o to, by sobie żołądka nie przeziębili, wystawiali się w hutach szklanych o coraz bardziej kartowaciejące szklaneczki...

Co zatem jest pożywką bardzo tużącą. Oczywiście tylko grube ryby kartelowe i małe płotki przetwórców. Ale dlaczego my, milionowe rzesze odbiorców mamy się na to składać, by olbrzymie sumy nadmiernych zysków zgarniały rekiny i płotki, hasające na fali drożyznianej — tego nikt nie zdoła uzasadnić. Chyba tylko przyrodnik, który dawno wie, że w wodach pływają żarłoczne szczupaki i gnuśne karpie, a te właśnie stanowią żer...

Czyżbyśmy wciąż mieli odgrywać rolę gnuśnych karpie?

Rok rządów „frontu ludowego“ we Francji

Dnia 6 bm. minął rok od dojścia do władzy „Frontu Ludowego“, z którego Leon Blum utworzył rząd. Jak pisma francuskie piszą, jest to najdłuższy rząd na przestrzeni ostatnich 10 lat. Roczny rząd w ogóle należy w trzeciej republice do rzadkości.

Rząd Bluma stanął przed niezwykłymi trudnościami. Już sam fakt, że do popierającej go większości należą tak różnorodne żywioły, jak socjaliści, mieszczańscy radykałi, komuniści — już ten fakt poucza, ile trudu wymaga utrzymanie w kupie tak różnorodnych partii. To nietylko dotąd się

udało, ale rząd może się pochlubić tym, że jest naprawdę **rządem społecznym**. Ustawa o 40-godzinny tygodniu pracy, o urlopiach robotniczych, o uregulowaniu płac — rzeczy, które w przeważnie mieszczańskie i chłopskiej Francji wydawały nie niemożliwe — te rzeczy przeprowadził rząd „Frontu Ludowego“ właśnie przy poparciu przedstawicieli mieszczań i chłopów.

Mówiono: fala strajkowa zrujnuje Francję. Jakoś fala strajkowa przeszła, a Francja nie zmieniła swego oblicza gospodarczego i społecznego. Masowe i krwawe nieraz strajki były tylko reakcją klasy robotniczej, krępowanej przez wszystkie poprzednie rządy w swych ruchach zarobkowych — obecny rząd pośredniczył, łagodził, wyrównywał różnice i doprowadził do tego, że obie strony mają do rządu zaufanie. Przecież z dumą pisze prasa lewicowa, że z dniem 1 czerwca 7 milionów robotników uzyskało prawo do płatnego urlopu, który w ciągu lata stopniowo wyzyska.

Trzeba też mieć na uwadze, że rząd ten miał do zwalczania wielkie trudności wewnętrzne, wynikające z agresywności faszystów. Rząd Bluma i w tej dziedzinie dał sobie radę, jak w sprawie nowej regulacji waluty. Faszystom francuski został zepchnięty do defensywy, płk. de la Roque zajmie się — wobec zakazu działalności politycznej — sprawami społecznymi, pomniejsi zaś führerzy“, wpadli we własne sidła popełnionych nadużyć.

Rozumie się, że prasa reakcyjna przepowiadała Blumowi co tydzień upadek. Na naszym gruncie najwięcej szalał „IKC.“, nie cofając się przed szkalowaniem rządu zaprzyjaźnionego państwa. Wszystkie proroctwa zawiodły — rząd Bluma wszedł w drugi rok swego istnienia.

Aresztowanie agenta niemieckiego

Madryt. — Havas donosi, że policja madrycka aresztowała Hiszpana Daniela de la Fuente Arevalda, przy którym znaleziono dokumenty niemieckie oraz narodowo-socjalistyczne i faszystowskie ulotki propagandowe. Aresztowany pozostawał w stosun-

kach w obywatelom niemieckim Kinledeilem, który założył agencję, uprawiającą intensywną propagandę w różnych prowincjach Hiszpanii. W sprawę wmieszanych jest szereg osób, utrzymujących stosunki z władzami niemieckimi.

W poszukiwaniu tajnej drukarni nar.-socjalistycznej

Wiedeń. — „Wiener Ztg.“ powołuje się na notatkę gazety węgierskiej „Magyarsag“, wedle której policja wiedeńska miała przeprowadzić rewizję u 8-miu znanych osobistości węgierskich, zamieszkałych w Burgenlandzie w poszukiwaniu tajnej drukarni narodowo-socjalistycznej. Gazeta podaje, że „Magyarsag“ zamieścił później spro-

stawanie austriackich władz policyjnych, które oświadczyły, że Węgrom tym zarzucono tylko wywieszenie chorągwi ze znakiem swastyki w dniu 1-szym maja, tj. w dniu święta narodowego Austrii. Według umowy lipcowej, prawo do wywieszania podobnych chorągwi służy tylko obywatelom niemieckim.

Burza dokoła mowy Jouhaux'a

Pary. PAT. — Sprawa niedzielnej mowy generalnego sekretarza Konfederacji Parcy p. Jouhaux w dalszym ciągu jest przedmiotem ostrych polemik i dyskusyj, które przenoszą się z prasy na teren parlamentu. Dwaj deputowani prawicowi zapowiedzieli dziś w Izbie zgłoszenie interpelacji na temat tego przemówienia. Sprostowania, zaprzeczenia i wyjaśnienia, jakie p. Jouhaux ogłosił, zostały przez prasę i koła polityczne przyjęte dość sceptycznie, a związek dziennikarzy w Clermont Ferrand w specjalnej uchwale stanął w obronie korespondenta

miejscowego agencji Havasa stwierdzając, że nie dopuścił on się żadnego przekręcenia tekstu.

POTWORNE MORDERSTWO

Lwów, (tel. wł.). — W godzinach wieczornych został zasztyletowany w pobliżu lasku kleparowskiego urzędnik Izby skarbowej mgr. Stanisław Jakubowski. Wstępne dochodzenia wykazały, że śp. Jakubowski został napadnięty przez nieznaną sprawców z których jeden zadał mu szereg ciosów prawdopodobnie długim nożem.

WINDA ZMIAŹDZIŁA ROBOTNIKA

Tragiczny wypadek wydarzył się w młynie parowym w Białymstoku. Zatrudniony tam robotnik lat 25, Mejer Gebel, został podczas pracy zaczepiony przez windę, która przygniotła go do sufitu. Pogotowie PCK, udzieliło ciężko rannemu pierwszej pomocy i odwoziło go następnie w stanie prawie beznadziejnym do szpitala św. Rocha. Lekarz stwierdził złamanie kręgosłupa.

Hygiena — zdrowie — lecznictwo**PROBLEM USUWANIA MIGDAŁÓW
w świetle medycyny**

Przed 50 laty stosowano bardzo często wycinanie migdałów, uważając je za narząd niepotrzebny i szkodliwy. Następnie jednak zmienił się ten pogląd i wycinanie migdałów stosowano bardzo rzadko.

Obecnie ścierają się dwa poglądy na kwestię operowania migdałów: jeden, głównie amerykański, zaleca bezwzględnie ich usuwanie, drugi — francuski sprzeciwia się stanowczo operowaniu tych gruczołów.

Spór ten dowodzi, że medycyna nie zdołała jeszcze stwierdzić, czy gruczoły migdałowe są organizmowi potrzebne, czy też stanowią t. zw. organ niepotrzebny.

Jeszcze przed pięćdziesięciu laty rejestr tych ostatnich był bardzo długi. Zaliczano do nich nie tylko gruczoły migdałowe, lecz również wyrostek robaczkowy, śledzionę, gruczoł piersiowy i większą część gruczołów wewnętrznych.

Uczeni ubiegłego stulecia uważali je za biologiczne anachronizmy, organy „szczątkowe“, lub przeżytki pierwotnych stadiów ewolucji, poprzedzających pojawienie się na ziemi nie tylko człowieka, lecz ssaków w ogóle.

Uczeni zachodzili jednak za daleko, uważając za szczątkowy każdy narząd którego roli nie mogli ustalić.

Praktyczna medycyna jeszcze bardziej skomplikowała kwestię, żądając usuwania takich organów.

Pierwsze miejsce wśród skazanych na zagładę narządów zajmuje wyrostek robaczkowy.

Lekarze decydują się również obecnie dość łatwo na wycięcie wyrostka ze względu na niebezpieczeństwo zapalenia. Stosunkowo niedawno jeszcze było wielu zwolenników usuwania śledziony, migdałów, gruczołu tarczycowego. Angielski lekarz Macenzi o powiada, że w swoim czasie profesor Flint utrzymywał, że jedyną funkcją śledziony jest powiększanie się przy malarii, a migdałów — stan zapalny przy anginie.

Nie więc dziwnego, że poglądy takie powodowały bardzo częste operacje wycięcia wyrostka robaczkowego i gruczołu tarczycowego, nie mówiąc już o migdałach.

Należy poczytywać za szczęście, że chirurgia w owych czasach nie stała tak wysoko, jak dzisiaj i lekarze nie wycinali śledziony i wewnętrznych gruczołów. Obecnie przekonano się, że narządy te odgrywają wielką rolę w funkcjach organizmu.

Biologowie stwierdzili, że wycięcie królikowi zupełne zdrowego wyrostka robaczkowego — powoduje szybko wzrost znajdujących się w kiszki gruczołów limfatycznych, o podobnej budowie. Analogiczny obław zachodzi w wypadkach usunięcia migdałów. Zaczynają wtedy powiększać się gruczoły w okolicy języka, a na tylnej ścianie przełyku powstają nowe twory.

Jeżeli więc, jak widzimy, natura sama stara się zastąpić utracony organ, świadczy tym samym o jego użyteczności. Istotnie migdały pomiędzy 10 — 12 rokiem życia potęgują wytwarzanie i oddawanie do krwi białych ciałek, niszczących szkodliwe mikroorganizmy.

Wystarczy potrzebę lekko palcem migdał, aby natychmiast zwiększyła się we krwi ilość leukocytów.

W ten sposób migdały tworzą limfatyczną barierę, broniącą mikrobowi dostępu do nosgardzieli i dróg oddechowych... Poza tym fakt, że pracują w okresie rozwoju organizmu, zaprzeczając pracy w chwili, gdy rozwój ten słabnie, każe przypuszczać, że rola ich w organizmie jest dość znaczna, chociaż niezupełnie dotychczas wyjaśniona.

Narówni jednak z obrońcami migdałów istnieją zacięci ich wrogowie, którzy widzą w nich nie ochronną ba-

rierę, a szeroko rozwarłe wrota dla chorób.

Amerykańscy lekarze upatrują w migdałach źródło aż 40 chorób, między innymi szkarlatyny i reumatyzmu.

Z tego powodu zalecają jako środek zapobiegawczy, usuwanie migdałów, a wielu z nich zaleca z tego samego powodu usuwanie wyrostka robaczkowego.

W Stanach Zjednoczonych istnieją szkoły, do których przyjmowane są jedynie dzieci, które przeżyły operację wycięcia wyrostka robaczkowego.

Pomimo, że Amerykanie powołują się na obszerną statystykę, potwierdzającą słuszność ich poglądów na rolę migdałów, europejscy uczeni odnoszą

się sceptycznie do tych radykalnych metod, przytaczając z kolei przykłady szkodliwego wpływu wycinania migdałów. Zdaniem doktora Cordier, jest ono powodem coraz częstszych w Ameryce wypadków powstawania wrzodów w płucach.

Frouchan twierdzi, że brak migdałów sprzyja gruźlicy, a Fene przypisuje mu wzmogoną skłonność dróg oddechowych do wszelkiego rodzaju schorzeń.

Z punktu widzenia patologii trzeba przyznać, że po okresie wytwarzania leukocytów migdały przestają niszczyć mikroby, stając się natomiast ich siedliskiem i w tych razach niezbędne jest usunięcie ich z organizmu.

W. T.

**Serum przeciwko ukąszeniu żmii
w schroniskach P. T. T.**

Dotychczas nie było wypadku ukąszenia turystów przez żmiję. Tym nie mniej jednak, zarząd Oddziału Katolickiego Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, chcąc być przygotowanym na ewentualny taki wypadek zapatrzył apteczki w schroniskach na „Równicy“ oraz pod „Baranią Górą“ w odpowiednie serum (polskiego produktu) przeciwko ukąszeniu żmiji.

Podaje się przeto turystom, buszującym po Równicy wzgl. Baraniej Górze do wiadomości — by w wypadku ukąszenia przez żmiję, niezwłocznie udali się do zarządcy danego schroniska, celem wykonania przez tegoż natychmiastowej iniekcji. Odpowiednio przeszkoleni zarządcy schronisk, dają pewność, że iniekcję przeprowadzą prawidłowo. Jeżeli iniekcja serum dokonana została później niż w 30 minut

po ukąszeniu przez żmiję — należy ukąszonego przewieźć niezwłocznie (mimo zadanej iniekcji) do szpitala.

W sprawie paszportów zagranicznych

W związku ze znacznym wzrostem podań o paszporty zagraniczne ministerstwo spraw wewnętrznych zarządziło, co następuje:

Ograniczeń paszportowych nie należy stosować do osób, które jako cel zamierzonej podróży podają jeden z następujących państw: Austria, Bułgaria, Czechosłowacja, Francja tylko na wystawę paryską do 31. 10. 1937. Finlandia, Lotwa, Jugosławia, Rumu-

**W JAKI SPOSÓB MOŻNA PRZEDŁUŻYĆ
ZYCIE O 10 LAT?**

Statystyka pocieszenia: w ciągu ostatnich 80 lat przeciętna życia mężczyzny wzrosła z 38 do 61 lat, kobiety z 40 do 64 lat. Zjawisko to tłumaczy Henry Sherman, profesor chemii na uniwersytecie Columbia w Stanach Zjednoczonych, stosowaniem właściwego systemu odżywiania.

Opierając się na swoich i cudzych obserwacjach i eksperymentach, prof. Sherman zaleca unormowanie posiłków dla dorosłych w taki sposób, aby zawierały one jak najwięcej witamin i soli mineralnych poza określoną ilością białka.

Doradza on konsumowanie dziennej porcji mleka w ilości 1 litra, bądź też częściowo w postaci masła i sera; owoce i jarzyny powinny być jak najświeższe i jak najżywsze w kolorach; część owoców i jarzyn należy spożywać w stanie surowym, co działa odżywczo i pobudzająco na narządy trawienne.

Stosując tego rodzaju odżywianie, w którym mięso i ryby też stanowią określoną część składową, według prof. Sherman'a człowiek może przedłużyć sobie życie o 10 do 15 lat, utrzymując się przy tym w dobrej formie.

Ponieważ okres letni jest dawcą owoców i jarzyn, warto pójść za radą profesora Sherman'a.

Kupecy owocowi i jarzynowi szczególnie powinni się cieszyć... — Pokup na „lekarstwo“ przedłużające życie silnie wzrośnie!

CZAPKA LECZĄCA BÓLE GŁOWY.

W Szwecji sporządzono ostatnio czapkę mającą doskonale leczyć bóle głowy. W czapce tej umieszczone są podobno wkłady zawierające radium.

Książę Edward Windsor cierpiący od dawna na przewlekłe migreny kazał sobie aeroplanem przesać taką czapkę.

**Ostateczny termin składania
egzaminów rzemieślniczych**

Izby rzemieślnicze ogłosiły obwieszczenie w sprawie ostatecznego terminu składania egzaminów czeladniczych przez rzemieślników, którzy odbyli naukę u osób nie posiadających wymagalnych ustawowo kwalifikacji do kształcenia terminatorów.

Egzaminy te będzie można składać pod warunkiem zgłoszenia podań najdalej w terminie do dnia 30 czerwca br. Po tym terminie podania o dopuszczenie do egzaminów ulgowych nie będą wogóle rozpatrywane.

Książki po sto tysięcy

Trudno doprawdy zrozumieć, w naszych skromnych warunkach materialnych, astronomiczne cyfry jakie osiągają książki francuskie na stałych wyprzedzających, urządzonych co jakiś czas w Paryżu. Tak np. ostatnio, z okazji likwidacji biblioteki Edwarda Rahira sprzedano „Le grand Testament“ Francois Villona, drukowany w 1498 r. za — sumę 111 tysięcy franków. Jeszcze wyższą cyfrę osiągnęło wydanie dzieł Moliere z roku 1673 — bo aż 135.000 fr. Natomiast „Tartuf-

fe“ z r. 1682 osiągnął jedynie 40 tysięcy. „La Princesse de Cleve“, drukowana w tym samym czasie, sprzedana została za 65.000. a „Histoire des amants fortunés“, będącą pierwszą częścią Heptameronu głośnej Małgorzaty z Navarry za 85.000 franków.

27 spódniczek u Greczynek

Zamożne mieszkanki dworów macedońskich z całym pietyzmem kultywują zwyczaj noszenia w dni świąteczne jaknajwiększej ilości spódniczek.

Podczas ostatnich uroczystości jakie się odbywały dorocznie w okresie przedświą-

tecznym grupa Greczynek chlubiła się tym, że posiada na sobie 27 spódniczek. Greczynki znajdujące się w niewoli tego zwyczaju czują się mimo to bardzo szczęśliwe i zadowolone.

Zwrot podarków ślubnych

W Japonii istnieje osobliwy zwyczaj zwracania podarków ślubnych. W dniu wesela młoda para otrzymuje zazwyczaj szereg podarków i prezentów od znajomych i krewnych. Prezenty te nowożeńcy małżonka przyjmuje z wdzięcznością i nazajutrz po zaślubinach obdziela nimi swą matkę. Fakt ten ma znamionować akt dziękczynny za otrzymane wychowanie i opiekę, a jednocześnie

jest symbolem rodzinnej niezależności.

SKON DR. SURZYCKIEGO

W Krakowie zmarł w 82 roku życia śp. dr. Józef Surzycki, wieloletni prezes krakowskiego Towarzystwa Lekarskiego i prezes Polskiego Czerwonego Krzyża.

TRYBUNA SPORTOWA

BASKOWIE NA ŚLĄSKU

Mimo alarmujących zapowiedzi, że Basków nie wpuści się do Polski, ci jednak przyjechali i rozegrali dzisiaj popołudniu w Katowicach mecz piłkarski z reprezentacją Śląska.

Skorzystał z ich przyjazdu przedstawiciel „Polonii” katowickiej, który uzyskał od kierownika ekspedycji p. Manuela de la Sota wywiad. Ze względu na pikanterię przytaczamy go:

— Niektóre dzienniki podały, że panowie mieli trudności w uzyskaniu wizy do Polski? — pytamy.

— Nie podobnego — mówi pan de la Sota. — Wprost przeciwnie, otrzymaliśmy je bez najmniejszych trudności. Wiem jednak, skąd pogłoska powstała. W Paryżu mianowicie „po informowano” nas, że w ogóle do Polski bardzo trudno jest się dostać (!), gdyż Polska niechętnie (?) udziela wlibo obcokrajowcom. Oczywiście nie daliśmy temu wiary i po zatelefonowaniu do ambasady sprawa została momentalnie wyjaśniona. Na granicy spotkaliśmy się z serdecznym przyjęciem, oraz z wszelkimi ułatwieniami ze strony polskich władz celnych.

Rozmowa oczywiście schodzi na temat najbardziej aktualny, czyli na wojnę domową w Hiszpanii.

— Cóż — mówi pan de la Sota — nasza walka, walka Euzkadi (tak po baskijski nazywa się kraj Basków) jest walką o wolność. Bronimy niepodległości. A ponieważ tę niepodległość dał nam rząd republiki hiszpańskiej, więc też walczyliśmy przeciwko powstańcom, którzy nie zgadzają się na nasz statut autonomiczny oraz na naszą odrębność polityczną i narodową. Tak jak nas tu pan widzi, wszyscy jesteśmy, tak jak zresztą olbrzymia większość Basków, szczerymi katolikami, patriotami i demokratami. Szanujemy wszelkie cudze przekonania, wymagając je-

dnak od innych, aby szanowano i nasze.

„Niestety wojna domowa w Hiszpanii właśnie dowodzi, do czego może doprowadzić nieposzanowanie cudzych przekonań i wyznawanie skrajnych poglądów politycznych. — Niestety było właśnie to, że tak z lewej strony, jak i z prawej skrajnie i nieprzejednane przekonania polityczne i socjalne tak rozpalili umysły, że jako jedyny sposób rozwiązania wszystkich zagadnień uznano — krwawą wojnę domową. Wypadki hiszpańskie powinny być głęboką lekcją dla całej Europy, lekcją, wykazującą do czego może doprowadzić hołdowanie skrajnościom politycznym tak z prawej, jak i z lewej strony, oraz do czego prowadzi związek z tym posiew nienawiści.

— Czy panowie zostali wysłani specjalnie w jakiejś misji propagandowo-politycznej?

— Broń Boże! Nie uprawiamy żadnej propagandy politycznej. Jesteśmy Baskami i to wszystko. No i oczywiście, jesteśmy — dodaje z uśmiechem pan de la Sota — piłkarzami. Gramy z drużynami rozmaitych państw, a dochód z naszych meczów przeznaczamy wyłącznie na zakup żywności, tudzież środków opatrunkowych dla broniącej się ojczyzny. Graliśmy dotychczas we Francji i w Czechosłowacji, teraz przyjechaliśmy do Polski.

— Podobno panowie udają się na tournée do Sowieków?

— Narazie nie wchodzi to w rachubę. Mamy zakontraktowane mecze na najbliższą przyszłość w państwach skandynawskich, a później na sierpień, w Anglii.

— Czy panowie walczyli już na froncie?

— Wszyscy jesteśmy zmobilizowani, a na wyjazd zagranicę otrzymaliśmy urlopy. Wielu z nas walczyło na froncie, a jeden z naszych graczy pan Langara został nawet teore-

tycznie... „uśmiercony”. Langara, jako sławny piłkarz jest oczywiście w całej Hiszpanii bardzo znany i właśnie gdy był na froncie, jeden z dzienników wychodzących w Burgos podał, że Langara... zginął na froncie. Zamieszczono nawet jego fotografię. Na szczęście Langara żyje i cieszy się dobrym zdrowiem....

Milczymy przez chwilę, poczem pan de la Sota mówi dalej:

— Wojna ta jest okropną tragedią... — Zwłaszcza, że prowadzi się ją w sposób bezlitosny i eksterminacyjny. Wiele osób nam bliskich już nie żyje. Jest z pośród nas kilku, których najbliżsi zginęli w czasie bombardowania Durango i Guerniki. Trudno, co robić...

— Czy zadowoleni są panowie z przyjazdu do Polski?

— Ależ oczywiście... Proszę tego nie uważać za jakiś zdawkowy komplement. Naród polski i jego kraj cieszył się zawsze u nas jak najżywszą sympatią. Znamy waszą historię, literaturę i nazwiska waszych sławnych ludzi.

Polska jest bardzo znana wśród Basków.

— Spodziewam się więc, że te sympatie dla naszego kraju jeszcze się bardziej teraz wśród panów ugruntują...?

— Ależ naturalnie! Jakżeż by mogło być inaczej...?!

Warto sobie zapamiętać słowa pana de la Sota, szczerego katolika hiszpańskiego, wybitnego sportowca.

GŁOSY CZYTELNIKÓW O TRANSMISJI RADIOWEJ Z ZAWODÓW KONNYCH.

Skargi na technikę i poziom transmisji z życia nie ustają mimo częstych zapewnień Kierownictwa Polskiego Radia, że wybiera się tylko dobrych speakerów, że usunięto dyktantów, którzy niewiedzą jakim cudem dostają się przed mikrofon itd.

Ongdajsza transmisja z warszawskich zawodów konnych, odbywających się w niedzielę popołudniu, wzburzyła wielu słuchaczy, których relacje przynosi nam dzisiejsza korespondencja redakcyjna. Piszą nam, że sprawozdawca z zawodów wywiązał się z swego zadania w sposób, wyzywający najostrzejszą krytykę. Nie można było wyłowić z mętnej powodzi kiepsko wygłaszanych sentencji ani jednego normalnie zbudowanego zdania, treść i forma składały się na denerwującą całość, co kilka sekund powtarzały się truizmy jak „no, widzicie Państwo”, a tempo sprawozdania było tak piekielnie szybkie, że słowa ginęły w istnym młynku naiwnej paplaniny.

Wedle jakich punktów widzenia w Warszawie dobierają sprawozdawców radiowych? Wszak mamy znakomych speakerów i liczne audycje na wysokim poziomie, dlaczego właśnie transmisje z życia szwankują w tak jaskrawy sposób?

Oczywiście, że bez przygotowanego tekstu trzeba posiadać obok przytomności umysłu i podstawowych wymogów radiofonicznych — także trochę wymowy i nieco wiadomości ogólnych, słuchając audycja taka staje się udręką dla słuchaczy, zwłaszcza dla posiadaczy aparatów lampowych, którzy czynią wtedy bardzo niepoehlebne porównania ze stanem zagranicznych transmisji z różnych obchodów uroczystości, zawodów sportowych itd.

Ukończenie pierwszego etapu raidu automobilowego A. P.

Wczoraj ukończyli zawodnicy pierwszy etap Międzynarodowego Raidu A. P. Z niedzieli na poniedziałek w odstępach jednorodnych wystartowali z Gdyni do Warszawy wszystkie wozy.

Zaznaczyć należy, iż wszystkie drogi na Pomorzu były doskonale obstawione przez Policję, oraz organy porządkowe, co ułatwiło z uwagi na nocną jazdę odbycie tej trasy zawodnikom. Niemieckie Adlery jechały na niektórych odcinkach z szybkością ponad 100 km. na godz. Na mecie na Plac Marszałka Piłsudskiego przybyły samochody w następującej kolejności Nr. 2 — Nowak na Fordzie o godz. 7,55, Sporny (Nr. 1) — 7,57, Kawala (Nr. 5) — 7,57, Rauch (Nr. 9) — 8,00, Kraus (Nr. 7) — 8,01, Rychter (Nr. 4) — na Chevrolet 8,06, Kasperkiewicz (Nr. 16) — 8,08, Mazurek (Nr. 3) — 8,09, Beilen (Nr. 14) — 8,09, Marek (Nr. 13) — 8,24, Strenger (Nr. 24) — 8,44, Grentkiewicz — 8,51, Dąbrowski (Nr. 22) — 8,52, Prądyski (Nr. 21) — 9,11, Paczesny (Nr. 25) — 9,12, Ripper (Nr. 19) i Guillaume (Nr. 10) — o 9,20, Sauerweil (Nr. 11) — 9,21, Orsich (Nr. 12) — 9,24, Wiejciechowski (Nr. 6) — 9,28 Siemiątkowski (Nr. 18) —

9,32, Szachowski (Nr. 20) — 9,53 i Klaczkowski (Nr. 23) o godz. 10.

Niemieckiemu kierowcy Schneiderowi (Nr. 8), na Mercedens Bens tuż przed wjazdem do Warszawy na rogatce Wolskiej zdarzył się wypadek, a mianowicie, iż najechał na wóz konny, przy czym rozbił koło samochodowe zginając przy nim os. Jednakowoż udało mu się wóz naprawić i przybyć do Warszawy o godz. 11.40 Za użycie nowej części przy samochodzie otrzymał po 10 pkt. karnych.

O godz. 13-tej rozpoczął się start do drugiego etapu, którym komenderowali Major Sztukowski i Mariański. Do Augustowa przybyli zawodnicy w następującej kolejności: Nowak, Sporny, Kawala, Kraus, Riechter, Kasperkiewicz, Mazurek, Belen, Grentkiewicz, Marek, Schneider, Strenger Paczesny, Prądyski, Dąbrowski, Klaczkowski, Ripper, Wojciechowski, Guillaume, Sauerweil, Orsich, Siemiątkowski, i Szachowski. Wyjazd z Augustowa do Warszawy nastąpił we wtorek o godz. 10-tej rano w odstępach jednorodnych. Zawodnicy przybędą do Warszawy około godz. 21-ej.

Męskie stanowisko prezesa Polskiego Związku Szermierczego płk. Bałabana

Na ostatnim posiedzeniu Polskiego Związku Szermierczego rozpatrywana była sprawa przyjęcia Makkabi warszawskiej do Związku. Należy zaznaczyć, iż do Polskiego Zw. Szermierczego nie należał dotychczas żaden klub żydowski.

Posiedzenie miało przebieg niezwykle burzliwy, albowiem delegaci w większości gorąco protestowali przeciwko przyjęciu żydowskiego klubu. Dopiero zdecydowane stanowisko prezesa P. Z. S. pułkownika dypł. Bałabana,

który wyjaśnił, iż statut nie czyni żadnych różnic wyznaniowych i nie ma przeszkód do przyjęcia żydowskiego klubu, zebrani uchwalili przyjęcie Makkabi.

Na marginesie tej uchwały warto podkreślić, że najlepszym szermierzem i mistrzem Polski jest właśnie Żyd Kantor. Nauczka dana „rasistom” przez płk. Bałabana, powinna ostudzić krewkie zapędy naszych domorosłych naśladowców Goebelsów...

Bracia Safier sieją radość!

W 38 Loterii wygrali u nas nasi klienci:

100.000 zł. na los Nr. 10289

50.000 zł. na los Nr. 39291

50.000 zł. na los Nr. 66409

50.000 zł. na los Nr. 73833

20.000 zł. na los Nr. 87281 **20.000** zł. na los Nr. 130019

20.000 zł. na los Nr. 187279 **15.000** zł. na los Nr. 15544

10.000 zł. na los Nr. 20888 **10.000** zł. na los Nr. 23090

10.000 zł. na los Nr. 56834 **10.000** zł. na los Nr. 81017

10.000 zł. na los Nr. 193668

oraz mnóstwo wygranych po zł. 5.000, 2.500, 2.000 i t. d.

I Ty możesz wkrótce osiągnąć wielką wygraną, jeśli zakupisz bezzwłocznie los I-szej klasy w naszej słynnej kolekturze

Ciągnięcie rozpoczyna się już 22 bm.

Zamówienia załatwia się odwrotną pocztą. — Konto P. K. O. 414.400.

BRACIA SAFIER
KRAKÓW, RYNEK GŁ. 6.

Japonia może utracić organizację olimpiady

Na konferencji prasowej prezes Międzynarodowego Kom. Olimpijskiego hr. Baillet-Latour oświadczył, że sprawa igrzysk zimowych nie jest jeszcze pewna. Jak wiadomo Federacja Narciarska domaga się dopuszczenia nauczycieli narciarskich do igrzysk, natomiast komitet olimpijski podtrzymuje zdecydowanie swoje pierwotne stanowisko zakazujące startu nauczycielom narciarstwa w zawodach olimpijskich. W lipcu ma się odbyć posiedzenie Federacji narciarskiej. O ile ona nie zmieni swego zdania i nadal domagać się będzie udziału nauczycieli, to zimowej olimpiady w r. 1940 wogóle nie będzie. Samo zaś urządzenie Olimpiady w Tokio stoi także pod znakiem zapytania, gdyż japoński komitet olimpijski ma wiele trudności orga-

nizacyjnych i finansowych do pokonania. Zachodzi tylko pytanie dlaczego o tym wcześniej nie pomyślano. Przecież przed paru miesiącami bawił pan Baillet - Latour w Japonii w specjalnej misji celem naocznego przekonania się, czy Japonia nadaje się na siedzibę Olimpiady. Wrócił pan hrabia zachwycony Japonią i w całej prasie światowej ogłosił, że Tokio posiada wspaniałe warunki dla Olimpiady. Nawet poczyniono już odpowiednie przygotowania. Nagle przekonano się o trudnościach organizacyjnych. Nam się nasuwa inna koncepcja. Niemcy dołożyły do Olimpiady berlińskiej, grube miliony, Japonia chce być ostrożniejszą i woli ten zaszczyt odstąpić innym państwom.

Kolej na ...Włochy!

I znowu sędzia piłkarski pobity

W Poznaniu po meczu piłkarskim o mistrzostwo juniorów POZPN pomiędzy Legią i Wartą, zakończonym zwycięstwem Warty 3:0, rzucili się na sędziego p. Jeszke zwolnienicy Legii i zbili go do nieprzytomności. Również pobity został jeden z członków K. S. Warty. Tak więc sędzia piłkarski stał się tym, którego biją po twarzy... Czy nie ma na to rady? Jeśli na meczach juniorów (!) docho-

dzi do podobnych ekscesów, cóż mówić o zawodach wyższych klas. Trzeba surowo karać sprawców bezpośrednich, a także pośrednich, tych t. zw. podlegaczy, ukrywających się częstokroć za plecami innych. Aż do usunięcia ze sportu wyłącznie! Gangrena zaczyna poważnie zagrażać. Żaden szanujący się człowiek nie zechce być sędzią piłkarskim.

Mąż łapano na łąso

Śluby pod eskortą żandarmów

Niewątpliwie i w Brazylii zdarzają się małżeństwa z miłości lub dla interesu — tak samo jak i w Europie — ale bez porównania częściej małżeństwa są kojarzone pod łufami rewolwerów i ostrzami sztyletów.

Rewolwer i nóż w rękach jednego z członków rodziny decyduje o małżeństwie wtedy gdy młoda dziewczyna pragnie wyjść za mąż za upatrzoną ofiarę i oświadczy, że taki to a taki mężczyzna „skompromitował” ją swymi zalotami.

NIEBEZPIECZNE ODWIEDZINY.

Najgorszym niebezpieczeństwem dla kawalerów na całym terytorium Brazylii jest to, że nigdy nie wiedzą kiedy i w jakich warunkach ekscentryczna Brazylianka chce być „skompromitowana” i co należy uważać za ową kompromitację. Wystarczy wizyta w domu rodziców panny i przypadkowe spotkanie jej na ulicy, zresztą zwykle w towarzystwie ciotki albo brata — aby los nieszczęsnego kawalera był przesadzony. Ojciec, brat, szwagier albo wuj „uwiedziona” zgłasza się nazajutrz do „nikczemnego uwodziciela” i zasiadłszy wygodnie z miną ponurą powiada:

— Coisa muito seria!

Jest to bardzo zły znak. Gdyby chodziło o zaciągnięcie pożyczki, albo ubicie jakiegoś interesu, pierwsze słowa rozmowy brzmiały by w najgorszym razie:

— Coisa muito impertante!

Już po kilku słowach brzmi alternatywa: „Ożenisz się z dziewczyną, albo będzie źle!” Nie jest to bynajmniej czeza groźba i nieszczęsny „uwodziciel” wie co go czeka. — Jeżeli ożenisz się — masz naszą przyjaźń i solidarną pomoc całej rodziny. Będzie się do ciebie mówiło per „wy” — w przeciwnym razie: „Strzeż się ty!” Te dwa słowa: „wy” i „ty” oznaczają — małżeństwo albo zemstę. Najczęściej ofiara wybiera pierwsze.

POLICJA W ROLI SWATÓW.

W Brazylii rolę swatów odgrywają nie tylko rodzice i krewni panny, ale również i policja. Jeżeli jakaś młoda dziewczyna zawiadomi policję, że

nprz. senor Alonzo uwiódł ją, oskarżonego natychmiast wzywają do komisariatu. O ile nie potrafi on udowodnić swego alibi — a udowodnić je w stosunkach brazylijskich jest rzeczą nieomal niemożliwą — wówczas musi ożenić się, albo „idzie do ciężkiego więzienia na dziesięć lat. Chyba, że zeznania dziewczyny są zbyt mgliste i najwidoczniej nieprawdziwe — w tym wypadku jedynie słabnie nieco presja organów policyjnych, i, jeżeli rzekomy winowajca urodził się pod wyjątkowo szczęśliwą gwiazdą to cała awantura może skończyć się dla niego paromiesięcznym aresztem prewencyjnym i kilkoma wybitymi zębami. W przeciwnym wypadku musi wybierać między wieloletnim więzieniem, a bezterminowym małżeństwem, gdyż w Brazylii rozwody nie są znane.

SKARGA MŁODEJ DZIEWCZYNY.

Pewnego razu w jednym z miasteczek brazylijskich zdarzył się taki wypadek: Młoda siedemnastoletnia dziewczyna, córka bogatego plantatora przybiegła do komisariatu domagając się widzenia z szefem, który, notabene, był przyjacielem jej ojca. — Opowiedziała mu, zalewając się łzami że uwiódł ją niejaki Armandino, asystent aptekarski i nie chce ratować jej honoru przez małżeństwo. Szef policji nakazał natychmiast sprawdzić winowajcę na posterunek. Nie upłynęło dziesięciu minut, gdy do gabinetu wepchnięto kolbami biednego pomocnika aptekarskiego.

— Nie lubię dużo mówić! Będzie pan gnę w więzieniu tak długo, dopóki pan nie ożeni się z senioritą Luizą.

Armandino ostupiał patrząc na komisarza i pretendentkę do swej ręki. Nie śmiało spytał o co właściwie chodzi. To już wyprowadziło komisarza z równowagi.

— Jak panu nie wstyd jeszcze dyskutować o pańskim becznym uczynku. Widzę, że honor dziewczyny nie znaczy nic dla takiego nikczemnika.

— Ależ ja wogóle nie wiem o co chodzi. Ja raz rozmawiałem z tą panią podczas świątecznego jarmarku,

potem przeliśmy się przed domem jej ojca, a wczoraj ona wezwała mnie do siebie, żebym wyjął pieskowi cierń z łapki. Jednak kiedy przyszedłem z instrumentami nie mogliśmy znaleźć tego pieska i przez parę minut rozmawialiśmy o pogodzie. To wszystko....

Komisarz przerwał mi, czerwony ze złości:

— Nie chcę nawet słyszeć o pańskich nikczemnych wyczynach. Proszę wybierać: małżeństwo albo więzienie, chociaż najwłaściwie byłoby takiemu łotrowi palnąć w łeb.

Młodzieniec poprosił o parę minut do namysłu. Nie miał rodziców, bracia mieszkali gdzieś aż w Rio Grande do Sul. Któż by mógł go wybawić z takiej opresji.

— Dobrze, ożenię się z senioritą, ale teraz proszę mnie zwolnić.

— O, nie gołąbku! Najpierw pójdziemy do urzędu stanu cywilnego w Cartorio i wtedy dopiero cię zwolnię.

Panna, komisarz i Armando pod eskortą czterech żandarmów udali się do Cortorio de Paz i w kwadrans później młodzi byli już po ślubie. Komisarz złożył życzenia młodej parze, po czym oddalił się wraz z eskortą.

Tak wygląda małżeństwo z miłości w Brazylii.

NOWY NUMER „SYGNAŁÓW“

Ukazał się nowy numer „Sygnałów” i zawiera treść następującą: Paweł Hulka-Laskowski: Kryzys książki czy kryzys pisarza. Mieczysław Jastrun: Milczenie. Ignacy Fik: Poezja precz, jesteś tyranem. Wanda Wasilewska: Poziomki. Jadwiga Markowska: Walka o przyszość człowieka. Franciszek Gil: Dojrzały do studiów wyższych... Franciszek Siedlecki: Aleksander Blok. Emil Ruber: Perspektywy psychologii praktycznej. Anna Kowalska: Arystotelis i radykał. Józef Kubiec: Przewrót umysłowy w Polsce po r. 1863. Recenzje poetyckie. Przegląd prasy.

Cena 50 gr. Adres redakcji i administracji: Lwów, Hauke-Bosaka 4.

Pocztowy przekaz rozrachunkowy Lwów nr. 1. Konto PKO. nr. 503.400.

Z kraju

PROCES BRZEJSKI

Śledztwo przeciwko Ajzykowi Szczerbowskiemu przeprowadzono w tempie przyspieszonym i już skończono.

Na ławie oskarżonych zasiadzie rzeźnik Ajzyk Szczerbowski oraz syn Szczerbowskiego Wolf.

Rozprawie przewodniczyć będzie prezes sądu okręgowego w Brześciu p. Polkowski, jako oskarżyciel wystąpi prokurator Gazik.

W imieniu wdowy po policjancie wystąpi z powództwem cywilnym przywódca Stron. Narodowego w Łodzi adw. Kazimierz Kowalski.

AUTOMATY BILETOWE

W ramach niemieckich dostaw na poczet polskich zamrożonych należności tranzytowych mają PKP. otrzymać 15 nowego typu automatów do drukowania na poczekaniu w kasie biletów kolejowych, jeśli się ich pod ręczny zapas wyczerpie.

O ile automaty, sprowadzone obecnie na próbę, okazały swoją wartość praktyczną, ilość ich będzie zwiększona.

SKANDALICZNE STOSUNKI NA LINII KATOWICE—OŚWIĘCIM

Skandaliczne stosunki panują na przestrzeni kolejowej Katowice—Oświęcim.

Niustannie zostają zaczepiani i pobici pasażerowie Żydzi, jadący z Katowic do Oświęcimia, i tak zostali pobici dnia 1 bm. w pociągu odjeżdżającym z Katowic o godz. 16:36 do Oświęcimia kupiec Mendel Bronner, zam. Oświęcim ul. Nowa i kupiec Volkman Pinkas zam. Oświęcim ul. Sienkiewicza 3. Volkman został uderzony flaszka w głowę, zaś Bronner ciężko pobity został odebrany mu własnym parasolem.

TRAGICZNA ŚMIERĆ MATKI Z 3-GIEM DZIECI

Wrona. — PAT. Wczoraj popołudniu wydarzył się tu tragiczny wypadek. Pewna młoda kobieta z dzieckiem na ręku, spacerowała nad rzeką Adygą, prowadząc za rękę córeczkę, która trzymała się za rękę z drugim dzieckiem, czwarte zaś najstarsze biegło przed nimi. W pewnej chwili najstarsze dziecko wpadło do rzeki. Matka instynktownie rzuciła się do wody pociągając za sobą wszystkie dzieci. Z wyjątkiem córeczki, wszyscy utonęli.

SPRZEDAŻ

KAMIENICA III. p. nowa, Kraków, 34 ubikacje, pełny komfort w tym 3 sklepy, ogród zaraz sprzedam, za cenę 160 tys. zł, dług 30 tys. zł. Zgłoszenia Krak. Kurier Wiecz. Kraków, Mikołajska 3 pod: „Tad. Kościuszki”. 322/37

„ŻELAZOPOL” kupno i sprzedaż używanych maszyn, łomu żelaznego i metali. — Ludwik Miszczyński, Kraków, ul. Krakusa 32, tel. 148-46 (przy III. c. m. oście) 371-37

JADALNIA nowsza-starsza, sypialnia, szafy pojedyncze, trójdzienne, krzesła, klub skórą kryty — sprzedam tanio. Sklep Okazyjny, Kraków, Mostowa 2. 332/37

WILLA rozpoczęta, 3 minuty od Rynku Podgórskiego, do sprzedania. Wiadomość u dozorecy, Kraków, Limanowskiego 9. 374-3

PARCELA na Janowej Woli, 12 m frontu, okazjnie do sprzedania. Wiadomość u dozorecy, Kraków, Limanowskiego 9. 375-4

KAMIENICA II. p. nowa, Kraków, 18 ubikacji, pełny komfort, ładny ogród, zaraz sprzedam. Cena 85 tys. zł, dług 20 tys. zł. BGKr. Zgłoszenia Krak. Kurier Wieczorny, Kraków, ul. Mikołajska 3 pod „Solidna”. 325/37

KAMIENICA II. p. nowa, Kraków, 15 ubikacji, pełny komfort sprzedam zaraz za cenę zł 64.000, dług 8.700 zł. Zgłoszenia Krak. Kurier. Wiecz., Kraków, Mikołajska 3, pod: „Osiedle Oficerskie”. 325/37

REALNOŚĆ przy ulicy Niecałej, centrum Krakowa, okazjnie sprzedam. — Zgłoszenia do adm. Kuriera Wieczornego pod „Wyjątkowa okazja”. 330-37

MUSZLE morskie. olbrzymia wystawa, waga na ryby 10 kg. okazjnie do sprzedania. Wiadomość Kraków, Lubicz 3 m 3, od 2 — 4 popoł. 324-37

OBRAZ muzealny Wojciecha Kossaka, olej, okazjnie sprzedam. Zgłoszenia do adm. Kuriera Wieczornego, Kraków, ul. Mikołajska 3, pod „Wyjątkowa okazja”. 318/37

REALNOŚĆ przy ul. Grodzkiej w bardzo dobrym stanie, okazjnie do sprzedania. — Zgłoszenia do adm. Kuriera Wieczornego Kraków, ul. Mikołajska 3, pod „Grodzka 100.000”. 331-37

LOKALE

POKOJU przyzwicie umeblowanego, z osobnym wejściem, niedzogo, bliske śródmieścia poszukuję zaraz. Zgłoszenia Krak. Kurier Wiecz., Kraków, Mikołajska 3. 355/37

MIESZKANIA dwupokojowego z pełnym komfortem, blisko kolei, na I. piętrze, poszukuje wypłacalny lokator. Zgłoszenia do adm. Kuriera Wieczornego, Kraków, ul. Mikołajska 3, pod „Wypłacalny”. 329/37

MIESZKANIE 3 (4) pokojowe z przynależnościami od zaraz do wynajęcia. Kraków, ul. Urzędnicza 12, parter. Wiadomość na miejscu. 383/37

5 POKOI z komfortem za mieszkaniowym czynszem w centrum Krakowa poszukuje adwokat. Zgłoszenia do adm. Kuriera Wieczornego, Kraków, ul. Mikołajska 3, pod „Najwyższej jak piętro”. 328-37

DWA POKOJE I KUCHNIA na 4-tym piętrze oraz lokal przemysłowy, od zaraz do wynajęcia. Wiadomość u dozorecy, Kraków, Limanowskiego 9. 372-37

4 POKOJE na biura przy ul. Floriańskiej do wynajęcia. Zgłoszenia pod „Lokal biurowy” do adm. Kuriera Wieczornego, Kraków, ul. Mikołajska 3. 317/37

SZEŚĆ POKOJÓ z komfortem w centrum Krakowa do wynajęcia. Zgłoszenia poważnych reflektantów do adm. Kuriera Wieczornego, Kraków, ul. Mikołajska 3, pod „Mieszkanie piękne”. 320-37

RÓŻNE

POŻYCZKI 10.000.— zł na I-szą hipotekę na realność w Krakowie poszukuję. Termin zwrotu do jednego roku. Dam 10 proc. rocznie. Łaskawe zgłoszenia do Krak. Kuriera Wieczornego, Kraków, Mikołajska 3 pod „Gotówka”. 333/37

ZŁ. 10.000 na pierwszą hipotekę realności na 12 procent pożyczę solidnemu i wypłacalnemu wł. realn. Zgłoszenia do adm. Kuriera Wieczornego, Kraków, ul. Mikołajska 3, pod „Pożyczka 10.000”. 327/37

MATRYMONIALNE

PANNA lat 25, ładna, wysoka, blondyna z dobrej rodziny, posiadająca 10.000.— zł zarwrze znajomość z panem do lat 40-tu, przy stojnym o dobrym charakterze i na dobrej posiadzie. Zgłoszenia Krak. Kurier Wieczorny, Kraków, Mikołajska 3, pod „Cel matrymonialny”. 362/37

PANNA lat 23, blondynka średniego wzrostu, przystojna, miła, niezależna, zarwrze znajomości z panem na stanowisku do lat 45, przystojnym i kulturalnym. Zgłoszenia Krak. Kurier Wieczorny, Kraków, Mikołajska 3, pod: „Blondynka”. 362/37

PAN w średnim wieku, przystojny, wysoki, brunet, na poważnym stanowisku, zapozna pannę, ładną, miłą, średniego wzrostu i dobrego domu. Posag dla wspólnego dobra pożądany. Zgłoszenia do Adm. Krak. Kuriera Wieczornego, Kraków, ul. Mikołajska 3, pod „Katowice”. 315/37

PANIĄ wykształconą, zdrową pozną zamożną, 50-letni emeryt. Cel matrymonialny. „Doktor praw”. Biuro Hupeczyca, Kraków, Jagiellońska. 326/37

ZDROJOWISKA

JAREMCZE. Pensjonat „Stenia”. Poleca komfortowe pokoje, tenis, radio, kuchnia znana, wykwalif. obfita, ceny niskie. Sadlińska, Jaremcze. 323-37

DWÓR Osieczany, Myślenice wynajmie 2 do 3 pokoi, kuchnie od 200 do 300 zł. Telefon, autobus, park, kąpiele w Rabie, lasy, ogród warzywny, biblioteka, fortepian. 329/37

KRYNICA — Pensjonat Dra Łazarskiego. Trzytygodniowy pobyt ryczałtem 115 zł. z kąpielami 115 zł 324/37

KUPNO

NOSZONĄ garderobę kupuję płacę najlepsze ceny. Goldberg, Gazowa 11. Tel. 168-21. 384/37

WSZELKĄ starą garderobę męską, zamienia na pierwszorzędne materiały bielskie. Na wezwanie telefoniczne posyła do domu. Kozłowski, Kraków, tel. 748-62. 385/37

KUPIJĘ noszoną garderobę, płacę najwyższe ceny. Na wezwanie telefoniczne lub listowne przybywam do domu Jaronowski, Kraków, Wąska 12, tel. 147-19. 360/37

OGŁOSZENIA. Podstawą obliczeń jest 1 milimetr w jednym łamie. Strona dzieli się na łamy. Najmniejsze ogłoszenie drobne 10 słów. Podziękowania lekarskie do 25 mm. CENY w złotych: I. strona 1.25. — Tekst 1.—. Nadstawne 0.75. — Za tekstem 0.50. — Drobne za słowo 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. Gratulacje i kondolencje do 4 wierszy zł. 5.— zł. 10.—. Nekrologi (klepsydry) do 60 mm. w I. łamie zł. 20.—. Za za strzeżenie miejsca dolicza się 25%.

Drukarnia „Monopol” Kraków, ul. Na Gródku 2. — Tel. 173-02.

Redaktor odpowiedzialny i wydawca: Karol Müller.